

OCENA WSPARCIA RPO WD 2014-2020 W ZAKRESIE OPIEKI NAD DZIECKIEM DO LAT 3 I USŁUG OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH DLA DZIECI DO LAT 6

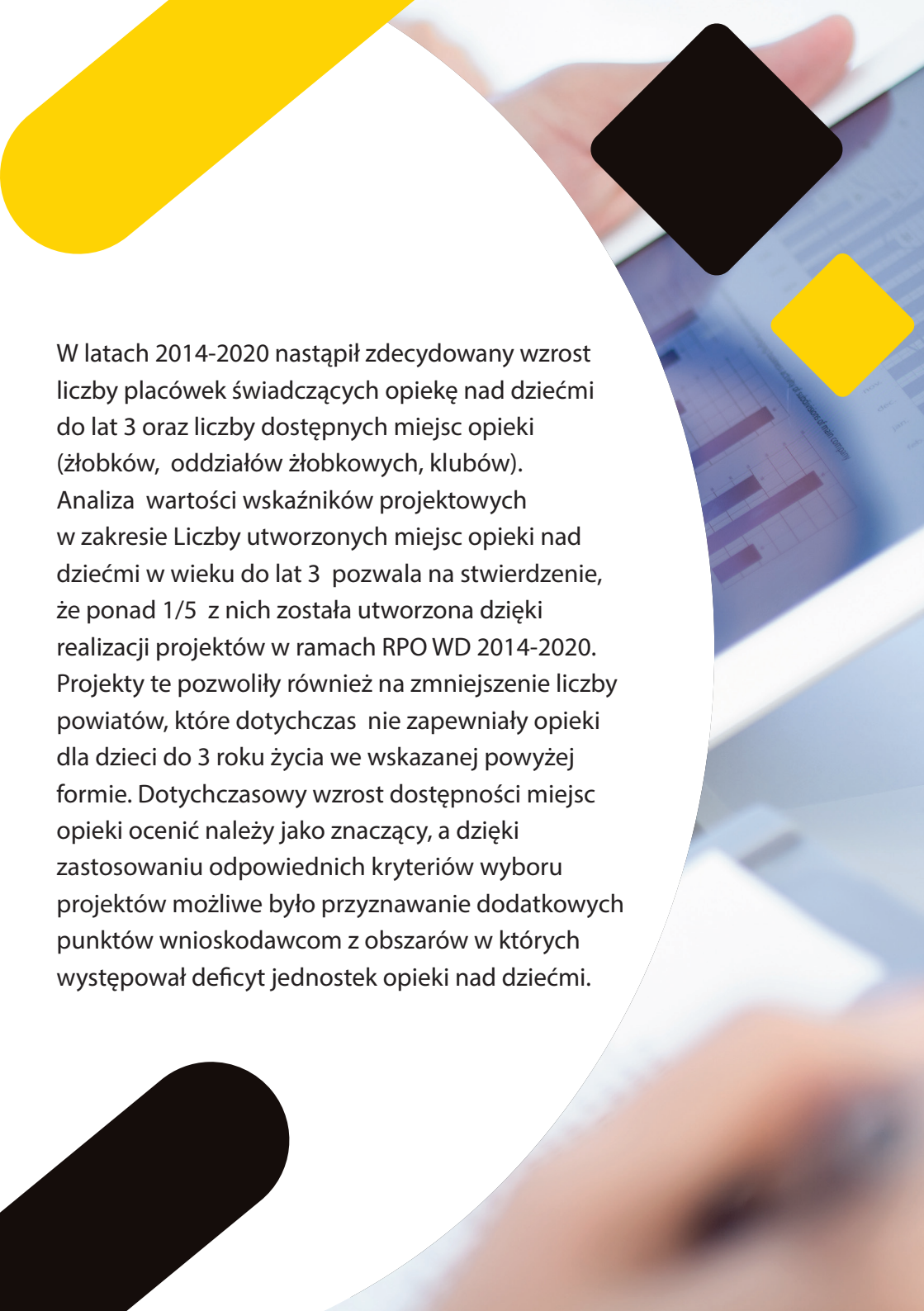
BROSZURA INFORMACYJNA

Celem głównym badania była ocena efektów działań w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz usług edukacyjno-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego. 2014-2020.

Metody badawcze

- Analiza desk research
- Wywiady CAWI/CATI z beneficjentami
- Wywiady CAWI/CATI z uczestnikami projektów
- Wywiady indywidualne z przedstawicielami instytucji/gremiów zaangażowanych w realizację RPO WD 2014-2020
- Panel ekspertów
- Grupowe wywiady zogniskowane
- Case study

W latach 2014-2020 nastąpił zdecydowany wzrost liczby placówek świadczących opiekę nad dziećmi do lat 3 oraz liczby dostępnych miejsc opieki (żłobków, oddziałów żłobkowych, klubów). Analiza wartości wskaźników projektowych w zakresie Liczby utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 pozwala na stwierdzenie, że ponad 1/5 z nich została utworzona dzięki realizacji projektów w ramach RPO WD 2014-2020. Projekty te pozwoliły również na zmniejszenie liczby powiatów, które dotychczas nie zapewniały opieki dla dzieci do 3 roku życia we wskazanej powyżej formie. Dotychczasowy wzrost dostępności miejsc opieki ocenić należy jako znaczący, a dzięki zastosowaniu odpowiednich kryteriów wyboru projektów możliwe było przyznawanie dodatkowych punktów wnioskodawcom z obszarów w których występował deficyt jednostek opieki nad dziećmi.

W przypadku zdecydowanej większości wskaźników produktu adekwatnych dla analizowanych priorytetów inwestycyjnych przekroczono wartości docelowe, planowane do osiągnięcia na koniec 2023 roku.

Uzyskane wartości wskaźników pozwalają na stwierdzenie, że interwencja w widocznym stopniu przyczyniła się do poprawienia dostępności miejsc wychowania żłobkowego i przedszkolnego. Potwierdzają to również wyniki badań jakościowych, w tym wywiady z przedstawicielami instytucji/gremiów zaangażowanych w realizację RPO WD 2014-2020.

Respondenci potwierdzili istotne znaczenie inwestycji infrastrukturalnych względem dostępności do miejsc wychowania przedszkolnego i opieki żłobkowej. Podkreślano jednocześnie, że mimo wyczerpania dostępnej alokacji, wciąż występuje silne zapotrzebowanie na środki w tym zakresie (o czym wnioskować można patrząc na liczbę wnioskodawców, którym w ostatnich naborach nie udało się uzyskać wsparcia).

wg stanu na koniec 2021 r.:

4 231

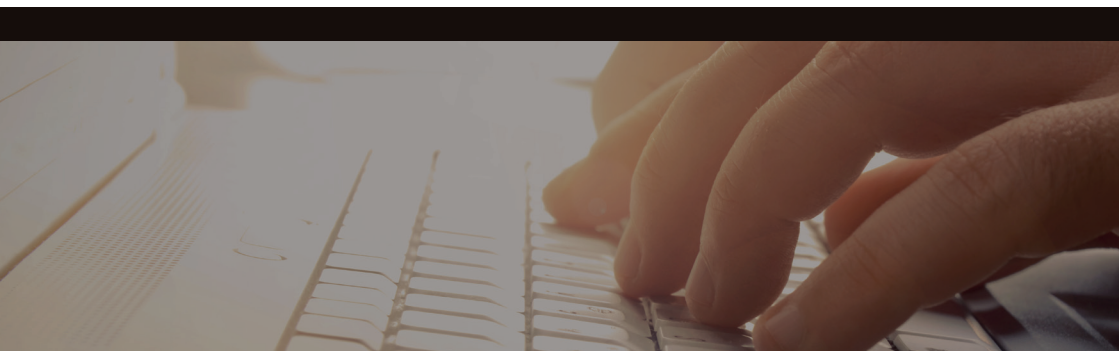
utworzonych
miejsc opieki
nad dziećmi
w wieku do lat 3

5 886

miejsc
wychowania
przedszkolnego
dofinansowanych
w programie

6 725

osób opiekujących
się dziećmi w wieku
do lat 3 objętych
wsparciem w
programie

WNIOSEK

W latach 2014-2020 nastąpił zdecydowany wzrost liczby placówek świadczących opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym, a także liczby dostępnych miejsc opieki. Realizowana interwencja miała widoczny wpływ na zmiany w tym zakresie, dzięki czemu przyczyniła się do podjęcia zatrudnienia przez większość badanych opiekunów, jednak wciąż zauważalna jest niska liczba zinstytucjonalizowanych form opieki nad dziećmi na terenie obszarów wiejskich (największa kumulacja punktów opieki widoczna jest w dużych miastach), które są preferowane przez rodziców. Ponadto, mimo stosunkowo niekorzystnych prognoz demograficznych należy również brać pod uwagę dodatkowy czynnik, a mianowicie napływ uchodźców z terenu Ukrainy, w tym również dzieci.

Jednym z najbardziej kosztochłonnych elementów projektów były koszty budowy infrastruktury towarzyszącej (np. placów zabaw) oraz wyposażenia. Kwestia wyposażenia istotna jest z punktu widzenia możliwości wydłużenia trwałości efektów zrealizowanych dotychczas projektów infrastrukturalnych oraz względem dzieci o szczególnych potrzebach, w tym z niepełnosprawnościami.

Analiza wykazała stosunkowo niski poziom znajomości źródeł finansowania projektów miękkich przez społeczeństwo, w tym samych uczestników wsparcia.

REKOMENDACJA

Z uwagi na widoczne nierównomierne rozmieszczenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, a także miejsc wychowania przedszkolnego zaleca się kontynuowanie interwencji w zakresie tworzenia miejsc opieki, głównie na obszarach, gdzie występują braki w dostępie do tych miejsc. Szczególne potrzeby dotyczą w tym zakresie obszarów wiejskich (często nawet mimo niskich wartości wskaźnika urodzeń, dostępna na obszarze tego typu gmin oferta jest na tyle ograniczona, że istniejące zapotrzebowanie uzasadnia realizację tego typu inwestycji) oraz obszarów peryferyjnych miasta metropolitalnego.

W latach 2021-2027 należy rozważyć wprowadzenie możliwości realizacji projektów umożliwiających rozwijanie infrastruktury towarzyszącej obiektów (np. placów zabaw, sal gimnastycznych, boisk) oraz wyposażenia wybudowanych obiektów w celu podniesienia jakości sprawowanej opieki nad dziećmi (w tym w zakresie umożliwienia świadczenia opieki względem dzieci o specjalnych potrzebach).

Rekomenduje się położenie większego nacisku na działania informacyjne dot. źródeł finansowanych projektów, w tym w szczególności dot. projektów o charakterze miękkim.